

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Nebeški kraljici mladenič — dar za dar.

(Sonetni venček.)

1.

Radostno venček Ti darim, Kraljica!
V zahvalo srčno za dobrote Tvoje:
Ti vdano ga je spletlo srce moje;
Doni naj slava v njem Ti, o Devica!

Pohlevno prosim Te, o Tolažnica,
Da sprejmi v milo ga zavetje svoje,
Moči sovražnih mi odvrni roje,
Oj vslíši me, Ti božja Pomočnica.

Saj Tebi je, Kraljica, vse mogoče,
Nebo Te ljubi, z nebom zemlja cela;
Služiti Tebi vseh želje so vroče.

Glej dušo, ki za Tebe se je vnela;
V spominj ta venček Ti dariti hoče,
Al, ljuba Mati, boš-li ga sprejela?

2.

Al, ljuba Mati, boš-li ga sprejela?
Ker skromen je in majhne lepотиje,
Priprostitih cvetov nekaj v njem le klije:
Osoda pevcu taka je cvetela.

A ker pa srce Ti si mi ogrela,
Da Ti hvaležnosti, o Mati, bije,
Naj milost Tvoja venčku posije,
Če tudi je priprostega le dela.

Naj Ti pričuje venček še slavlíni,
Ko struna moja več ne bode pela,
Prišel ko za-me dan bo razločilni. —

Ko smrtna kosa bode me zadela:
Da venčeka me plesti svet učil ni,
Je srčna vnema plesti ga velela.

3.

Je srčna vnema plesti ga velela,
Ker ljubim Te, Kraljica milostjiva,
Saj Tvoja se blagost mi v srce vliva,
Odkar živeti duša je začela.

Peklenska zver je vse moči napela
Me vreči v brezno vražjega zalíva,
Pa Ti, mogočna in predobrotljíva,
Usodnega si me rešila žrela.

In ko obdajale so me slabosti,
V bolezni obledela so mi lica,
Ko so mi bile v delež zle bridkosti:

Ti bila si mi vselej pomočnica,
Zato zdaj pletem venček iz dolžnosti,
Slaviti Tebe, rajska Tolažnica.

4.

Slaviti Tebe, rajska Tolažnica,
Nebo in zemlja naj se prizadeva;
Posebno človek slavo naj Ti speva,
Saj miljena njegova si Rešnica.

Ko raj zaprla božja je pravica,
Ker vporna bila sta Adam in Eva,

Je vladala na zemlji dušna reva,
A Ti zasvetiš, miljena Danica.

Oko se tvoje v nas ozira milo,
V življenju zvesta si nam Ti vodnica,
Ti v vseh težavah drago ohladilo;

Peklenski kači strah in ostra pšica, —
Zato krščanstvo bo te v vek slavilo,
Ker Ti si naša Mati, pomočnica.

5.

Ker Ti si naša Mati, pomočnica,
Zato priteka vse zaupno k Tebi,
Pomagaš rada vsakemu v potrebi,
Tolažiš vse, ki tare jih krivica.

Bridko je tekla za solzo solzica,
Ko spremljeval preljube sem k pogrebi.
A v srcu čujem, da boš Ti na nebi
Mi moja Mati, moja Oskrbnica.

Izročil Tebi sem se v bridki zgubi,
In Ti si za-me prezvesto skrbela,
Spoznam, kako me tvoje srce ljubi.

Nezgod največjih si me Ti otela,
A ker si zvesta zmir bila obljubi,
Imam pač up, da venček bodeš vzela.

6.

Imam pač up, da venček bodeš vzela,
Ki pevec ga ponižno Ti daruje,
Da Tebe, o Kraljica, povišuje:
Edin namen je duša ta imela.

To vem, Gospa, da sem le pest pepela
In velik grešnik, vest mi očituje;
Da Ti, Kraljica si, ki gospoduje
Nad vso zemljo, nad vsa nebeška sela.

A tudi vem, da grešnikov si Mati,
Da z Jezusom prisrčno si vesela,
Če vidiš me v spokornosti jokati.

O da bi meni milost ta dospela,
Da bi pri Tebi mogel stanovati,
Kako bi duša se mi srečno štela.

7.

Kako bi duša se mi srečno štela!
Ko bi ji bilo slednjič dopuščeno
Do tebe doiti v slast neizrečeno,
Kjer klije pomlad božja, nezvenela.

Kjer Tebi angeljska pojo kardela,
Tam kjer veselje več ne bo kaljeno;
Kjer v božji je ljubezni vse vtopljeno,
Kjer ni bridkosti, ni več smrti žela.

Kjer Ti krilatci plétejo veseli
Iz rajskih cvetok, božja Vrtnarica,
Prelepi venček, venček svitlo-beli.

Da venča z njim presveta Te Trojica,
Tje, milo prosim, priti mi dodeli,
Razglasovati v vek Te, o Devica.

8.

Razglasovati v vek Te, o Devica,
Prijetna je naloga, srečna meni.
Po božji milosti Ti dodeljeni
Nikdar ni grešna krila Te meglica.

Od vekomaj prečista si cvetlica
Bila na trati rajski razcveteni;
Nikdar ni ranil Tebe zmaj strupeni,
Nikdar mu nisi bila Ti jetnica.

Oj vsigdar, vsigdar božja si lastnina,
Očeta večnega Ti hčerka mila,
Spočeta čista samo Ti edina.

Kako bi duša tebe ne častila,
Devica sveta, sladkega spomina?
Ah, sprejmi dar, ki ga ljubav je vila.

Radoslav Silvester.

(Konec prihodnjič).

Na praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Kedor je ta kruh, živel bo vekomaj.

(Ivan 6.)

Ne v zaprtem tabrnaklju v sredi naših
cerkva — ne, akopram v še tako snažnem
zidovju naših božjih hiš, ne tu hočemo po-

častiti danes našega Stvarnika in Odrešenika. Vun v prosto naravo nas vabi danes sv. cerkev in vun nas nagiba lastno naše srce.

Da se vtrdimo v teh svojih lepih šegah pod milim nebom svojega Stvarnika časteč — pogledimo to trenutje čez meje naše dežele in tudi naše države, da se poučimo, kako v nekaterih krajih svetkujo procesijo s psv. rešnjim Telesom.

To pa, ne da bi posnemali to vam to uro popisovano dejanje — če nam in dokler nam dovoljeno ni — pač pa, da se ob tej čudoviti tuji vnemi za češčenje psv. zakramenta poživimo v novem ognju tudi mi.

*

Mnogim vas vsled šolskega pouka ni neznana švicarska dežela. Saj ima po svojih goratih pokrajinah toliko podobnosti sosebno z nekaterimi oddelki naše domovine. Ne manj globoko do srca sega Slovincu iz goratih pokrajin glas planinskega rogú, kakor domoljubnemu Švicarju, bivajočemu v tujini, privablja njegov zvok spominjsko solzo v oko.

Ki ste se pa učili več, znano vam je dobro, da je uprav v gorati Švici zibelka tekla naši cesarski rodovini. Na bajni strmini severne Švice se dviga namreč na dosti visokem podrtina habsburškega grada, stare rodne hiše našim vladarjem.

V tej sviški zemlji niso redki prav čisto posebni obhodi s presvetim Rešnjim Telesom.

To so procesije na konjih.

Od starodavnih časov so posebno še na Vnebohod — a tudi na današnji dan — v navadi take procesije, da konja prijezdi na procesijo vsak, ki ga premore.

Posebno veliko se je ohranilo takih procesij — in najbolj na vnebohodni dan — v lucernskem kantonu, od gradu Habsburga nekoliko na jug. Tu se ob sempaškem jezeru vrši ena njih tako sijajno, da je ne prekaša sploh nobena.

Iz mesteca Beromünster odhaja.

Vrši se tako-le:

Ob 4rih se zglase zvonovi na jutranjo božjo službo. Ob 5tih pa se začne cerkveni

obhod, na kojega prijezdi — kakor je že vreme — jezdecev 300 do 350 števila.

Na čelu procesije jezdi izprevodu ravnatelj. Za njim na konjih godci v obilnem številu. Na to mašnik noseč monštranco s sveto hostijo v dragocenem pluvialu. Konj, ki ga jezdi nositelj sv. zakramenta, je pregrnjen umetno vezeno podsedlico. Njemu ob strani jezdi slavnostni govornik tega dne. Ogrnjen je s krasnim bagrenikom isto tako kakor 4 nebonosci, ki so tudi na konjih.

Ta sijaj krog psv. Rešnjega Telesa je zrno procesije.

Za psv. Rešnjim Telesom sledi še mnogo duhovščine in vradništva v črnem odelu.

Za jezdečo procesijo pa hodi 5000 ali 6000 pešcev.

Vse srenje, skozi katere gre toliko ur trpeča procesija, so izvanredno okrašene.

Ko je prišla do prve postojanke, izpregovori slavnostni govornik s konja doli prve svoje besede. S konja ne stopi poslušajočih nikedo. Vse pazi na te vnete pridigarjeve besede. Ob času Lutrove reformacije se je na tem prvem govoru vedno le moralo pridigati o psv. zakramentu.

Za to pridigo se zapoje začetek evangelija sv. Mateja. Prva postaja je to, koji slede še 3 ostale z začetki evangelijev sv. Marka, Luka in Ivana.

Cerkveni izprevod se giblje dalje skozi njive in sadovnike, med gorami in jezeri sviških krasnih gorskih pokrajin. Na gotovem kraju prihaja temu velikanskemu vlaku nasproti poslanstvo seljakov, kojega načelnik vsled prestare oblube nositelju psv. Rešnjega Telesa poklone umetno iz poljskih cvetic spleten venec, ki se koj ovije okrog kazalnice. Tu se opravi nekaj očenašev za onih mnogo potreb, koje izjavljajo izprevodniki zato, da bi se med procesijo molilo na te namene.

Sedaj se slovesno obhaja druga božja služba s pridigo, ki jo sopet govori slovesnostni govornik.

Ura je krog 11tih. Procesija preneha, da ljudstvo počije ter se pokrepša z opoldanjim obedom.

Krog popoldanje 1ne se izprevod sopet prične, da se vrača domu.

Imoviti hiši, do koje se sedaj prihaja, je bila še pred leti naložena taka davščina — da je posestnik vsacemu jezdecev izročiti moral kos maslenega kruha, ki se je pa oddal revežem, koji so se tu zbrali iz tega namena.

Konečno krog kake 3je popoludanje ure se po kakem 9 do 10 ur trajajočem obhodu bliža procesija kraju, odkoder je izšla. Sopot jo pozdravijo zvonovi, ki so tako slovesno peli ob njenem odhodu.

Velika gneča ljudstva katoliškega in tudi protestanskega iz kantonov argavskega — kjer je grad Habsburg — bernskega in curiškega čaka prihoda izprevodnikov. Tudi na nekatolike ima namreč svoj vpilv; katoliki pa smatrajo ta tako na daleč osnovani cerkveni izprevod za svoj najlepši cerkveni ljuški praznik. — Nepopisnega vtisa je tudi res, ko se giblje ta velikanski vlak med zvonjenjem ter petjem in godbo skozi eno najkrasnejših pokrajin krasne sviške dežele. — Koliko molitve je pa tudi bilo storjene in koliko sv. obhajil prejetih povodom tega obhoda.

*

Dragi! Ko sem vam slikal nam sedaj čisto tujo svetorešniško procesijo, naj vas spominjam, da pa ni bila ta procesija takim načinom praznovana tako tuja našim prednikom. Naš zgodopisec Valvazor nam o komendski procesiji sv. Rešnjega Telesa dan tako-le poroča: „Ob tej cerkvi — koji je prizidan tudi tabor in grad — se procesija ne vrši kakor na drugih krajih, pač pa na konjih. In sicer tako-le: Naprej jezdit 2 kmeta z zastavama . . . Na to jezdi duhovnik z „Venerabilom“ ali psv. Rešnjim Telesom v roki. Njemu sledi veliko stotin kmetov, ki so tudi vsi na konjih. Ti jezdarijo potem tako krog vsega obdelanega polja, kakor to kaže pridejani bakrorez.“ (Valv. VIII., str. 785.) Na tem bakrorezu je vtisnjena tudi cerkev v Komendi, vsesploh po svoji zidavi nekoliko še na današnjo spominjajoča. In na drugem mestu svoje veleknjige (XI, str. 439) Valvazor piše, da se tudi velikonočna procesija vrši v Komendi na konjih.

Dragi! Dobro sem opazil, da niste skomizgavali z rameni, ko sem vam danes pripovedoval o nenavadnih šegah ob procesijah s psv. Rešnjim Telesom na tujem ozemlju in vam omenjal bivšega enacega tudi na naših domačih tleh.

Saj nam te nenavadne, vsekako pa mile šege pričajo ob oni preživi veri, s kojoj so povelicevali naši predniki v vsem mogočem slavju psv. zakrament. Pričajo nam, kako poveljujejo še danes sokatoličanje po drugih pokrajinah to najsveteje tajstvo — naš psv. zakrament, ki naj bo češčen na veke. Amcn.

II. nedelja po Binkoštih.

Glejte, jaz sem pri vas vse dni do konca sveta!

(Mat. 28.)

Té dni, tudi danes, bivamo še v sv. Rešnjega Telesa osmini. — Tudi danes se praznujejo procesije sv. Rešnjim Telesom, kjer jim ni lahko bilo priti prešli četrtek na vrsto.

Proslavimo tudi mi še danes spominj te božje skrivnosti tem načinom, da se poučimo: kako se je pričelo to sedanje praznovanje psv. Rešnjim Telesom ter prišlo do nas.

*

Nad kruhom in vinom je izgovoril naš Gospod in Izveličar ob zadnji večerji stvariteljne besede: „To je moje telo — to je moja kri — to storite v moj spominj!“ (Luk. 22, 19, 20.) — Te vekovite Gospodnje besede se niso mogle izgubiti tékom časov: saj je sv. cerkev vsa stoletja zvesto čuvala nad njimi. — Sv. evangelist Ivan nam pripoveduje: kako Jezus obljublja psv. zakrament — ostali 3 evangelisti: sveti Matej, s. Marka, sv. Luka pa pišejo, kako je bil vatanovil Gospod v resnici. — In sv. Pavel v pismu do Korinčanov poroča: kako da je Gospod izpremenil kruh v svoje telo in vino v svojo kri in svojim učencem ukazal: naj storé isto kakor on njemu v spominj. (I. Kor. 11.) — Tako so Gospodnji apostoli in učenci o tej svéti tajnosti pisali; verniki pa so iz njihovih rok ta zakrament prejimali in ga zavživali.

Jezusov uk o sv. zakramentu se je torej najprvo glasil v obédnici med 12 terimi učenci;

ponavljal se je brezštevilnokratov v glavnem mestu Jeruzalemu in se širil čez meje Samarije v dežele paganov noter do pokrajin, kjer so bivali naši očetje in sedaj bivamo mi — ter je v spominju narodov ostal do danes in ostane do konca sveta.

O sv. mučeniku Ignaciju škofu v Antiohiji — ki je bil apostolu Ivanu učenec — trdi pravljica, da je bil óno dete, ki je je Krist predstavil učencem — opominjajoč je: naj bodo kakor otroci. In ta stára priča izza prvega časa krščanstva sv. Ignacij piše o našem psv. zakramentu: „Meso Odrešenika našega Jezusa Krista je isto, ki je trpelo za naše grehe in ki je je obudil Oče po svoji dobroti.“

Ta vera v resnično pričujočnost Jezusa Krista v zakramentu se je tako vživila vernikom v srce, da v prvih stoletjih ni upal ne eden krivovernikov očitno zoper njo se zglašiti. Še le v 11tem stoletji po Kristu je Bérengar iz mesta Tours poprijel to vero — a se kesajoč koncem svojega življenja preklical to dejanje. (Cerkv. zbor v Rimu l. 1078.)

A ta Berengarjev napad na psv. Rešnje Telo je bil skrivnosti le v prid — kakor je redom v cerkveni zgodovini vsak nasprotni napad cerkvi le v pospéh. — To pot je novemu počeščenju psv. Rešnjega Telesa izvolila božja previdnost šibko samostánko Julijano iz mesta Litiha na Nizozemskem. Ta redovnica Julijana je že ob prvih časih svojega življenja posebno častila Jezusa v prsv. zakramentu. — Bila jej je taka prikazen, da je videla luno v polnem svitu; le na eni strani je bila otemnela. A v svoji ponižnosti ni o tem omenila nikomur. Ker se je pa ponavljalo to 2 leti, prosila je Boga natančnejega razjasnénja. Bilo jej je to tako-le dano: Luna v polni svitlôbi je sv. cerkev. Otemnela na eni strani kaže, da cerkvi pomanjkuje še enega praznika v počeščenje psv. Rešnjemu Telesu.

Ob enem jej je bilo naročeno, naj to prikazen razodéne ljudem. — 20 dolgih let je ponižna devica prosila Bogá, naj to raje naroči učenim možém. — A ko je bila še drugima 2ema ženáma v tej dôbi ta ista prikazen, pové slednjič Julijana o doživetem

prav po danem jej naročilu. — Vse to je provzročilo natančno preiskavo zadeve. — Konec je bil ta, da je l. 1246. litiški škof v svoji škofiji vpeljal nov praznik psv. Rešnjemu Telesu na čast. Papež Urban IV. pa, ki je poprej v Litihu kakor arhidijakon zelo pospeševal to češčenje, zaukáže: naj vesoljni svét praznuje praznik psv. Rešnjega Telesa tako, kakor ga slavé že več lét Litihijánje.

Tako se je torej zgodovinskim potem razvilo češčenje psv. Rešnjega Telesa na zemlji in se zadostilo razodetjem pobožne litiške redovnine Julijane.

Torej je praznik psv. Rešnjega Telesa prištévati mlajim cerkvenim godovom; a je star vender le že blizu 700 let.

* * *

Dragi! Ob tej zgodbi o prelépem dnevu krščanskega cerkvenega življenja poučenim naj nam bode ta vzvišeni praznik vselej kar mogoče svét — počeščevánje psv. Rešnjega Telesa pa naloga našega verskega življenja vse naše dni na zemlji. Amen.

Procesija presv. Rešnjega Telesa v Lurdih.

Izprevodi, ki se vrše o Telovem in o njegovi osmini, nudijo katoliškim kristijanom priliko, da javno osvedočijo vero v najsvetejši Zakrament. Žal, da se tam pa tam zlasti po mestih dogajajo o tej priliki tudi prizori, ki pričajo, da v nekaterih srcih gine vera. Kako drugače pa je v Lurdih na Fransoskem tedaj, ko se prikazuje Jezus pod krušno podobo v slovesni procesiji.

Nikjer in nikdar nisem videl dosedaj tako trdne in žive vere v Jezusa Krista v presv. Zakramentu pričujočega, kakor v Lurdih — piše neki duhovnik samovidec. Vse svoje žive dni se bom spominjal tega dogodka. Izprevod se obhaja za dobe romanja o lepem vremenu skoro vsak dan ob štirih popoldne in sicer prav tako, kakor pri nas o Telovem. Procesija izhaja od podmola, kjer se je l. 1858. osemnajstkrat prikazala brezmadežna Bogorodica štirinajstletni ubožni, a pobožni deklici Bernadeti Soubirousovi. Ko mi je bilo dano vdeležiti se tega nepozabnega izpre-

voda, šlo je za njim 500 duhovnikov, vsak s prižgano svečo, poleg neštete množice moških. Navzoči je bilo tudi osem škofov iz raznih dežel, med njimi dva iz Azije — eden iz Indije in drugi z Japonskega. Veličastna procesija se je pomikala od podmola mimo neštevilnega ljudstva na veliki trg pred rožnovensko cerkvijo. Tamkaj so že čakali bolniki veliki in majhni, možje in žene, v ogromnem polkrogu. Bliže cerkve so ležali na nosilnicah ubožčki, ki se skoro niso mogli gani, nekateri vdarjeni od mrtvouda, nekateri pa drugače pohabljeni. Poleg njih so na trikolesnih vozičkih sedeli zopet drugi betežniki. Tisti, ki so mogli hoditi, posedli so po klopih in stolcih, pripravljenih zanje. Žalosten pogled na te trpine! Eden je bil slep, drugi od raka oskrnjen na obrazu, tretjemu je bilo razmrcvarjeno obličje, drugi zopet je bil smrtno blede in upalih oči, ki se je bralo iz njih, koliko da trpi nesrečnež. Poleg njih so klečali sorodniki jokajoči. Zada pa so pritiskale tisočere množice romarjev in na dolgih mostovih, vodečih h gorenji baziliki, se je trlo polno ljudstva, glava pri glavi. Pripomnim, da je bilo tiste dni romarjev v Lurdih krog petdesettisoč.

Ko je došel izprevod ob petju hvalnic na slavo presv. Rešnjemu Telesu do polkroga, stopil je sredi med bolnike duhovnik, ki je vzkliknil z mogočnim glasom, kakor tisti slepec poleg Jeriha, ko je šel Krist mimo: „Jezus, sin Davidov, usmili se nas!“ Tisoči in tisoči navzočih so ponavljali z zdravja željnimi siromaki: „Jezus, sin Davidov, usmili se nas!“ Tako je zaklical na ves glas trikrat in ljudstvo je prav tolikokrat ponavljalo njegove besede. Ta hip se mi je zdelo kakor, da bi zbrani ljudje in zlasti ubožci videli med seboj Zveličarja v človeškem telesu, prišedšega pomagat jim, kakor je nekaj hode po Palestini pomagal betežnikom. Kako trdna, kako živa vera je odsevala z njihovih obrazov in se javljala v njihovih vnetih vzklikih. Oj, da bi bili tu naši ljudje, sem si mislil, in solza mi je zalesketala v očeh. Nato je vzkliknil duhovnik stoje na sredi: „Jezus, usmiljenje nam!“ In po trgu se je razlegnilo na tisoče glasov: „Jezus, usmiljenje nam!“ In zopet: „Gospod, tisti, ki ga ljubiš, je bolan; Jezus, stori, da bi hodil, — Jezus, stori, da bi slišal, da bi videl. Če hočeš, mores me ozdraviti!“ Tako je klical duhovnik s čim moč-

nejšim glasom in ljudje so govorili za njim iste besede. Ko se je bil vtrudil in je ohripel, stopil je drug duhovnik na njegovo mesto in nadalje izgovarjal podobne reke sv. pisma, n. pr.: „Gospod, reci le z besedo in bom ozdravljen“ — in ljudstvo za njim. Ti klici so se vrstili s pesmijo: „Češčen in pozdravljen bodi neprenehoma najsvetejši oltarni Zakrament!“ Želel bi — piše oni duhovnik, ki je vse to na svoje oči videl in na svoja ušesa slišal — želel bi, dragi prijatelji, da bi bili vi priče gorečnosti, pobožnosti in žive vere, ki je kipela iz tega prošnjega kriča.

V tem, ko bolniki in z njimi vsi navzoči tako kličejo, hodi cerkveni dostojanstvenik nesoč pod nebesom Najsvetejše od bolnika do bolnika; pred vsakim se vstavi in ga blagoslovi s presv. Rešnjim Telesom. Nepopisen prizor! Ubožci, ki so mogli gibati z rokami, so jih imeli nekateri krčevito sklenjene, nekateri pa raztegnjene po običaju tamošnjih vernikov, ki molijo z rokami razprostrtimi proti nebu. Vsi so zaupno vpirali svoje oči na Jezusa Krista, skritega pod krušno podobo in z največjo vnemo izgovarjali one besede. Prav tako so se vedli ljudje, ki so klečali poleg siromakov in zanje molili. Kakšna živa vera, kakšno zaupanje! O Jezus, vsliši jih, pomози jim, pomози jim, če ni drugače, s čudežem! In Jezus Krist je vslišal mnoge na priprošnjo Bogorodice in jih ozdravil čudežno.

Še ko je hodil dostojanstvenik s presv. Rešnjim Telesom krog bolnikov, opazil sem močno gibanje med množico. Ljudje so se na tej strani gnetli do nekega bolnika. Groza me je obšla ob misli, da je morda nekdo ozdravljen. Ko pa je voditelj procesije poblagoslovil vse bolnike, vrnil se je pred rožnovensko cerkev, odkoder je dal tudi ostalim vernikom sv. blagoslov. Nastopnih hipov mi ni moč popisati. Ljudje so drli vsi hkratu nekam, tleskali z rokami in kakor zblazneli klicali slavo presveti lurški Devi — in na drugi strani zopet enak naval, podoben krik in glušeče ploskanje. Zakaj? Vedli so sedemletno deklico Adelino Pazatovo iz francoskega mesta Poitiersa. Bila je hroma od rojstva in je hodila ob dveh berglicah — sedaj po procesiji z Najsvetejšim pa so jo vedli zdravo. Mati je nesla berglice za ozdravljeno hčerko. Tam zopet so se vsuli ljudje krog 45letnega Alberta Soula-rojenega v Buenos Aires. Tudi ta je hodil o ber,

glah, ker mu je levo nogo razjedala bramorka. Sedaj pa nese namestu njega bergle zmagoslavno neki člen društva hospitalistov. Tam se zbirajo zvedljivci krog Marije Angele Fouesnelove, ki je bila tri leta vsa sključena. Ko je prejela blagoslov z Najsvetejšim, vstala je prema z nosilnice. Dne 2. kimalca 1903 je bilo hkrati pet bolnikov čudežno ozdravljenih in prav toliko drugi dan — tako je izjavila zdravniška komisija, ki je natančno preiskavala ozdravljene, natančno zato, da je izključen sleherni dvom in prevara. Med preiskovalnimi zdravniki so mnogi tuji doktorji, večinoma maloverni, hoteči se na svoje oči prepričati, koliko je resnice na vsem. Imena ozdravljenih in za take po vestnem zaslišanju od zdravnikov priznanih razglasha potem lurski časnik: „La croix de Lourdes — križ iz Lurdov“, ki objavlja tudi njihovo rodišče, starost, posel in prejšnjo bolezen.

F. H.

Iz književnosti.

Sv. Pavel, apostol sveta in učitelj narodov.*
(Dalje.)

Sedaj končno se naši nazori in naši navzeti o k. š. Napotnikovem sv. Pavlu.

Menda bode v vsej svetovni svetopavelski slovesnosti le malo knjig, kakor se s to ponasati sme ne obilega slovenskega rodu literatura. — Da bi pa sploh kateri Pavlov životopis nagromadenega imel ob enem toliko tudi na druge vednosti nanašajočega se blaga, o tem dvomimo.

Vse v gimnaziji, vse v bogoslovju naučene tvarine: vse, česar si si pridobil kakor priden dijak in vedeželjan bralec v poznejih letih — vse to ti gre v k. š. Napotnikovem Pavlu kakor nekaka ponovitev teh tvarin memo duha. Pesniki, govorniki, umetniki, postavodajalci obeh starih kulturnih narodov se prikažejo tu v tem Pavlu pred teboj. Pred te stopijo ljube prikazni s šolskih klopi: Homer in Ovid, Horacij in Vergil; Demosten ter Ciceron, Fidijs in Praksitel. Modri Solon se ti oglasi in potem čitaš imena njega posnemovalcev do zadnjega naših socijologov, kojih vsak si upa vsaj do njegovih ramen — posebno še v tem slučaju, če mu ne sega niti do

gležnja. Stareji in noveji kiparji in slikarji se ti pred dušo zvrste. Bodi si Rafael Sanzio, Michelangelo Buonarotti, Albrecht Dürer, Luka van Leyden, Hans Holbein, Peter Pavel Rubens, Giotto, Filippo Lippi, brončar Peter Fischer, Peter Kornelij, Overbeck doli do Josipa viteza Führicha in Leopolda Kupelwiesera in glasbenika Mendelssohn-Bartholdy, Josipa Haydna ter drugih — vsi ti se v živi sliki postavijo pred te. Ni ti pokazal profesor iz naravoslovja bujnejih podob v kaleidoskopu, kakor ti tu v Pavlu migljajo pred očmi.

Tu sopet te opozarja — ko bi ti bilo ušlo iz spominja — le eden pridevek, da je Tertulijan Kartažan; Stridovečan lev krščanske kritike: sv. Jeronim; filozof iz Kordube Seneka; Laktancij krščanski Ciceron; miločutni, Pavlu po duhu in srcu sorodni Zlatoustnik pa „kralj cerkvene izgovornosti.“

Starega sveta narodi in njihova bivališča ti tu kar v novo zableste pred očmi; mesta in prilike, kjer se je odločevala sreča ali nesreča starih in mlajim rodovom, vse to ti hiti v živahnih slikah memo duše.

Cerkveno in svetno zgodovino ti Pavlova knjiga sopet osveži v tvojem spominju.

Česar te je bolj zanimivega učila cerkvena liturgika učenca srednjih šol in česar ti je bogoslovцу merodajnega vedel pripovedovati uk o sv. očetih — vse to ti, redoma dvojico, trojico besedi začrtano nudi apostol Pavel.

Ne ene panoge cerkvenega življenja ni, niti ene vednosti človeškega duha ni, da bi se je ne dotaknil k. š. Napotnikov Pavel. Kakor neka enciklopedija reminiscenc vseh človeških vednosti se nam zdi.

Tudi knjiga najnežnejše srčne olike ti tu pa tam ve postati sv. Pavel. Le prebiraj, kar ti piše o sv. Pavlu in „predragem zdravniku“ sv. Luku na 69. strani.

Niti cerkveni načelnik niti učitelj na bogoslovišču ali na gimnaziji, niti župi predstojnik, niti učitelj malim otrokom na selski šoli ne odložita knjige, da bi ne bila veliko ter veliko za svoj poklic zajela iz nje.

Če ti visoki pisatelj nastopa kakor bogoslovec, mora mu, rad ali nerad, tudi dr. Martin Luter — v svoji blodnji mu mora donašati temeljnih kamenov za veličastno božjo stavbo, sv. cerkev. Če se pa vsede za srednješolsko katedro, zna te voditi po staroklasičnih Atenah, po Rimu, Ko-

* Gl. „Dan.“ št. 14, str. 112.

rintu tako, kakor ti je to na gimnaziji le v takem slučaju sreča bila, če ti je odpiral paganske zakladnice tak veleum in ob enem spoštovatelj krščanstva, kakor je bil n. pr. ljubljanski profesor, filolog Peter Petrucci, ki nas je učiti znal prav za prav vsega — vsega, celo bogoslovja: saj je v svojem vedežlju imel tudi ves bogoslovski pouk za seboj. Um govori iz srednješolskih stvarin nas učečega k. š. Napotnika in — in kar je redoma več — srce iz njih govori, prav pravo človeško, mehko srce.

(Dalje prihodnjič).

Z r n j e.

Francoska iznajdljivost. Uprav smešno je že, kaj vse počenjajo na Francoskem sovražniki krščanstva.

Občinski odbor v Sainte Savine je ob izbruhi kitajskih homatij 1898 in 1899 stavil predlog: „Ker so katoliški misijonarji s svojo napetostjo povzročili na Kitajskem boksarske upore, predlaga občinski svet, naj se mesto francoskih vojakov pošljejo tja sami gojenci semenišč in bogoslovnic. Ti naj uduše tam vse boksarske neredne.“ A to še ni bil zadosten dokaz sovraštva do sv. vere.

Pred kratkim je sklical župan te iste občine sejo. Sad posvetovanja je bila sledeča prošnja na ministerstvo: Občina ima v svojem imenu besedico „saint“ t. j. „sveti“, kar pa mora globoko žaliti zdrav človeški razum. Časi so minuli, ko je slepa vera stavljala mesta in vasi „svetim“ pod varstvo. Poleg tega pa svetniki itak ne trebajo zavetišča na zemlji, saj itak stanujejo menda v „raju“. Tudi je ljudstvo pretrgalo zadnje vezi, katere so je vezale na nekedanjo cerkveno vse-mogočnost. Zato se čuti občinski zbor primorane-ga, da prosi slav. ministerstvo, naj dovoli, da sme izpustiti iz imena občine žaljivo in sramotilno besedo „saint — sveti“ in da spremeni svoje ime v „Savine - les - Troyes“.

No — sedaj, — če ne bodo več „saint“ — je pa rešena njihova krajevna slava in rešena slava Francoske.

o. M.

Ljubljanska škofijska kronika.

Kn.-šk. duhovnim svetnikom je bil imenovan v. č. g. Ivan Juvan, župnik v Spodnji Idriji.

Podeljena je bila župnija Sveti Jakob ob Savi v. č. g. Ivanu Sakserju, župniku v Hotedršici.

Kanonično vmeščeni so bili v. č. in č. gg.: Anton Kocijančič na župnijo Mirno dne 19. aprila 1904; Frančišek Dolinar na župnijo Crklje za Kranjem dne 25. aprila 1904; Ivan Meršolj na župnijo Sveto Katarino v Topolu dne 25. aprila 1904; Frančišek Pavlin na župnijo Sveto Trojico nad Cerknico dne 10. aprila 1904.

Č. gosp. Josip Kraker, kapelan v Črmošnjicah, je bil nameščen kot župni upravitelj ondi.

Umrli so preč., veleč., in č. gg.: Mons Alojzij Starè, vpokojeni rovski župni vpravitelj, v Ljubljani dne 10. aprila 1904; Frančišek Belšak, duhovnik misijonske družbe sv. Vincencija Pavlanskega, v Ljubljani dne 16. apr. 1904; Ivan Klemenec, začasno vpokojeni gorijski kapelan in beneficijant, v Borovnici dne 9. maja 1904; Alojzij Kreiner, župnik v Črmošnjicah, dne 9. maja 1904.

Priporočajo se v molitev častnim gospodom duhovnim sobratom.

(Po „Ljublj. Škof. Listu“ 1904, št. IV.)

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.